БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ **«ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ЗМІН»** Галузь знань: H Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина Спеціальність: H4 «Лісове господарство» Освітня програма «Лісове господарство»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми	вибірковий
Кількість кредитів ECTS /загальна кількість годин	4 кредити /120 годин
Семестр	7
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
Профайл викладача 	**Лозінська Тетяна Павлівна** **Посада:** доцент кафедри лісового господарства **Вчене звання:** доцент **Науковий ступінь:** канд. с.-г. наук https://orcid.org/0000-0002-7119-0759 https://scholar.google.com/citations?user=iGN-j8cAAAAJ&hl=ru **Робоче місце:** навчальний корпус №1 (пл. Соборна, 8/1), 36 ауд. **E-mail:** Lozinskatat@ukr.net
Опис дисципліни	На вивчення дисципліни для денної форми навчання виділено всього 120 академічних годин (4 кредити ECTS), у т. ч. аудиторних – 40 годин (лекції – 20, практичні заняття – 20), самостійна робота студентів – 80 годин
Передумови для вивчення дисципліни	Навчальна дисципліна «Лісове господарство в епоху глобальних змін» базується на знаннях таких дисциплін, як: «Загальна екологія», «Лісознавство», «Лісовпорядкування», «Лісова ентомологія», «Лісова фітопатологія», «Лісові культури», «Механізація лісогосподарських робіт»
Мета вивчення дисципліни	Мета дисципліни "Лісове господарство в умовах глобальних змін" – забезпечити здобувачів вищої освіти знаннями, навичками та компетенціями, необхідними для адаптивного управління лісовими ресурсами в умовах глобальних викликів, таких як кліматичні зміни, антропогенний вплив та деградація екосистем.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання – формат *face-to-face* із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальний графік, дистанційна форми навчання та ін.) – змішане навчання з використанням навчальної платформи *Moodle*, сервісів *ZOOM*, *Google Meet*, мобільних додатків.
Компетентності відповідно до Стандарту вищої освіти	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов. ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 7. Знання і розуміння предметної області та розуміння професії. ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

	ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ФК 1. Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства. ФК 3. Здатність використовувати знання й практичні навички для аналізу біологічних явищ і процесів, біометричної обробки дослідних даних та їх математичного моделювання. ФК 11. Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого на екологічних засадах, використання лісових ресурсів. ФК 12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому, регіональному, національному і глобальному рівнях.
Програмні результати навчання відповідно до Стандарту вищої освіти	ПРН 2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти. ПРН 3. Проводити літературний пошук українською та іноземни-ми мовами і аналізувати отриману інформацію. ПРН 4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства. ПРН 5. Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії і принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності. ПРН 8. Проєктувати та організовувати ведення лісового та мисливського господарства відповідно до встановлених вимог. ПРН 9. Застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання. ПРН 13. Демонструвати повагу до етичних принципів та форму-вати етичні засади співпраці в колективі. ПРН 15. Впроваджувати розроблені проєктні рішення у виробництво та забезпечувати ведення лісового господарства на засадах наближеного до природи лісівництва.
Структура курсу	***Змістовий модуль 1.*** **Основні виклики та можливості для лісової галузі** Тема 1.1. Принципи академічної доброчесності. Вплив кліматичних змін на лісові екосистеми. Тема 1.2. Деградація лісів, зміни біорізноманіття та ризики. Тема 1.3. Екосистемні послуги лісів. ***Змістовий модуль 2.*** **Адаптація до змін і впровадження інновацій** Тема 2.1. Лісова політика і глобальні ініціативи. Тема 2.2. Антропогенний вплив на ліси. Урбанізація, вирубка та інші загрози. Тема 2.3. Відновлення та лісовідновлювальні заходи**.** Тема 2.4. Практики реконструкції лісових екосистем. Тема 2.5. Стратегії сталого розвитку лісової галузі.
Методи навчання	Розкриття навчального матеріалу з візуальним поясненням; дискусійне обговорення проблемних питань; практичні завдання індивідуальні та в групах; доповіді; презентації; есе.
Політика курсу	• Середовище в аудиторії – дружнє, творче, відкрите до конструктивної критики. • Виконання завдань, передбачених програмою, з дотриманням дедлайнів. • Відпрацювання пропущених занять – відповідно до графіку консультацій викладача. • Порушення принципів академічної доброчесності – підстава для негативного оцінювання роботи здобувача. • Методи і критерії оцінювання – підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного та рубіжного контролю і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюють в електронному журналі академічної групи. Поточний та рубіжний контроль здійснюють за десятибальною шкалою. Результати

	оцінювання здобувача виставляють в електронний журнал АСУ БНАУ, які автоматично переводяться у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів за окремі види робіт. Максимально можлива кількість балів: практичні заняття – 30; самостійна робота – 30, рубіжний контроль – 40. • Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній / інформальній освіті здійснюється відповідно до чинного Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у Білоцерківському національному аграрному університеті https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_neformal_osvita_2024.pdf
Рекомендовані джерела інформації	**Основна література** 1. Екологія агросфери: підручник / О.І. Фурдичко, О.І. Дребот, О.С. Дем'янюк, Є.Д. Ткач, А.А. Бунас. Київ: ДІА, 2022. 336 с. DOI: https://doi.org/10.33730/978-617-7785-30-8 2. Мішенін Є.В., Ярова І.Є., Мішеніна Г.А., Дутченко О.М. Глобальне лісове господарство: міжнародні та національні стратегічні орієнтири сталого просторового розвитку Збалансоване природокористування. №1, 2021.с.42-51. file:///C:/Users/alelo/Downloads/231866-Текст%20статті-545750-1-10-20210730.pdf 3. Волковська Ю.І., Дубовіч І.А. Стале ведення лісового господарства в умовах зміни клімату: досвід країн-членів ЄС. Сталий розвиток економіки № 4 (51), 2024. С. 403-408. DOI: https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-51-56 4. Сталий розвиток лісового господарства: навчальний посібник для другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності Н4 «Лісове господарство» / Уклад. В.М. Хрик, В.Г. Мазепа, І.В. Кімейчук, С.М. Левандовська, О.С. Ситник. Біла Церква. 2025. 288 с. 5.Екологічне лісознавство : навч. посіб. Уклад. Ю. В. Плугатар, П. М. Бойко, В. В. Шевчук, Т. О. Бойко. Херсон : Грінь Д. С., 2014. 246 с 6. Шлапак В.П., Адаменко С.А., Козаченко І.А., Курка С.С. Екологія лісів, навч. посібн. Умань: ВПЦ «Візаві», 2019. 222 с. **Додаткова література** 1. Global Biodiversity Information Facility (GBIF). URL: https://www.gbif.org/. 2. Посібник з питань практичної реалізації FSC® національного стандарту. За ред П. В. Кравець. К.2021. 172 с. 3. Методичні рекомендації щодо підвищення продуктивності і стійкості лісів області в умовах зміни клімату. За ред. Хомюк П.Г. Львів. 2021. 60 с. 4. Агрокліматологія / Підручник. І.Д. Примак, І.П. Гамалій, І.В. Мартинюк, М.В. Лозінський, Ю.В. Федорук, І.А. Покотило, Т.П. Лозінська, Н.М. Присяжнюк, А.А. Павліченко, В.С. Хахула, Г.Л. Устинова, А.В. Горчанок, Н.М. Савенко; За ред. І.Д. Примака та І.П. Гамалій - Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2024.- 263 с. https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/11392/1/Агрокліматологія.pdf 5. Хрик В.М., Ситник О.С., Кімейчук І.В., Лозінська Т.П., Масальський В.П. Прогнозування розвитку збудників хвороб і шкідників на підставі кліматичних змін. Лісівництва та агролісомеліорація. 2024. Вип. 145. С. 134–142. https://doi.org/10.33220/1026-3365.145.2024.134. 6. Чередниченко І.В., Лозінська Т.П., Єрмаков В.В. Вплив кліматичних факторів на ерозійні процеси та формування рельєфу. Просторовий розвиток. №8. 2024.С. 492-506 7. Лозінська Т.П., Задорожний А.І., Масальський В.П. Дослідження нових технологій та інновацій у сфері лісового господарства. «Агробіологія», 2024. № 1. С. 267–275. https://agrobiologiya.btsau.edu.ua/uk/arhiv/agrobiologiya-no1-2024 8. Безлатня Л. О., Матківський М. П., Лозінська Т.П. Біорізноманіття як основа екосистемних послуг: оцінка, збереження та відновлення. Таврійський науковий вісник. 2024, № 135. Ч. 1. С.12-19/ DOI https://doi.org/10.32782/2226-0099.2024.135.1.2 https://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/11064